

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Žalany**

Číslo projektu: **CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

Téma sady: **Literatura a film pro sedmý, osmý a devátý ročník**

Název DUM: **VY_32_INOVACE_2C_České_muzikály**

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Název vzdělávacího materiálu: **Muzikál – české muzikály**

Autor: **Mgr. Barbora Schneiderová**

Datum vytvoření: **červen 2013**

Anotace: DUM slouží k seznámení žáků s pojmem muzikál. Poukazuje na muzikálový žánr, zmiňuje jeho historii a podrobněji se věnuje dvěma významným českým muzikálům – Draculovi a Jesus Christ Superstar.

Očekávaný výstup: žák rozumí pojmu muzikál a zná alespoň tři české muzikály.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 2. stupeň

Metodické pokyny: Výklad základních pojmů a historie, ukázky, shrnutí, diskuze.

Pomůcky: žádné

Časový harmonogram: 15 minut

MUZIKÁL

ČESKÝ MUZIKÁL

Mgr. Barbora Schneiderová

CO JE TO MUZIKÁL ?

- Film nebo divadelní představení. Je to dramatický literární žánr spojující hudbu, zpěv a tanec.
- Muzikál může být celozpívaný nebo se v něm střídá mluvené slovo a zpěv.
- Slovo muzikál pochází ze zkrácení anglického slovního spojení musical *comedy*, které označovalo v 1. pol. 20. století revue s humoristickými a pěveckými čísly, jež mnohdy neměla souvislý děj.

HISTORIE MUZIKÁLU

- Muzikál vznikl v USA z různorodých kořenů, z nichž významnou složkou byly opereta, ale také singspiel, revue (výš zmíněná musical comedy) apod.
- Jako první muzikál vůbec je označována *Show boat* (česky *Lod' komediantů*) z roku 1927 v New Yorku, jež kromě písní obsahuje i jednotící příběh herců putujících po Mississippi a vyjadřuje se i k rasovým otázkám v americké společnosti. Úspěch *Show boat* podnítil řadu dalších autorů k práci, takže od 30. let do současnosti vznikly stovky nejrůznějších hudebních produkcí.
- Hudební výraz muzikálu byl postupně ovlivňován jazzem, klasickou hudbou, rockem a moderní pop music. Nejdůležitějším místem vývoje muzikálu byla newyorská Broadway a její divadla. Řada muzikálů byla později úspěšně zfilmována.

ČESKÝ MUZIKÁL

- Historie českého, přesněji řečeno, československého „muzikálu“, začíná nenápadně v roce 1928, kdy byla v brněnském Zemském divadle v režii Oldřicha Nového uvedena hudební komedie „**No, No, Nanette**“ skladatele Vincenta Youmanse a libretistů Otto Harbacha a Franka Manchla. Podle vlastních slov Oldřicha Nového to byl *“první muzikál v Československu, první muzikál, který se hrál právě v Brně”*.
- Tuto hudební komedii, která se dočkala i nového nastudování v roce 1933 pod zčeštěným názvem „**Ne, ne Nanette**“ bychom sice za muzikál označit mohli, ovšem v té době oficiálně žánr muzikál jako takový ještě neexistoval.

• OLDŘICH NOVÝ

- Velký přínos pro český muzikál.
- V roce 1919 nastoupil do brněnského Národního divadla, jako člen operetního souboru, ale brzy začal působit v činohře. Později se stal operetním režisérem.

- Důležitou roli v historii muzikálu v Čechách sehrálo i Osvobozené divadlo, kde byla v letech 1927-1938 uvedena řada pokrokových revuí, např. „Vest pocket revue“ (1927), „Golem“ (1931), „Caesar“ (1932), „Osel a stín“ (1933), „Kat a blázen“ (1934), „Balada z hadrů“ (1935), „Rub a líc“ (1936), „Těžká Barbora“ (1937), v nichž vystupovali jako osobitá dvojice moderních klaunů samotní autoři – Jiří Voskovec a Jan Werich.

- Na česká jeviště vstoupil muzikál jako takový 6. března 1948, kdy se v pražském Divadle Voskovce a Wericha objevil přepis muzikálu „Finian’s Rainbow” autorů Burtona Lanea, Edgara Yipa Harburga a Freda Saidyho z roku 1947 - „Divotvorný hrnec“.
- **Divotvorný hrnec: Matuška, Pilarová - Ten, kdo nemá rád:**
<http://www.youtube.com/watch?v=64cnM7HwfhA>
- Tato hudební komedie byla však záporně přijata jak kritikou, tak diváky a „muzikálové snažení“ se tedy opět vrátilo na jeviště některých divadel.
 - Divadla ABC, Semafor, Paravan, Rokoko, Večerní Brno, plzeňská Alfa, pardubické Stopdivadlo i ostravské divadélko Pod okapem se v 60. letech snažila uvádět původní i nepůvodní české muzikály.

DRACULA

- Nejúspěšnější muzikál všech dob v Čechách.
- Děsuplný příběh plný romantiky, strachu, ale i nekonečné lásky.
- Dracula - Transylvánský vampýr, není zobrazen jako necitlivé monstrum trpící za krvavé činy své minulosti., ale jako nadpřirozené bytost, která těžce nese břímě věčného života a nedostatek opravdové lásky.
 - Z krvelačného válečníka se stává sarkastický filosof. Jeho příběh se neuzavírá na konci 19. století jako v předloze, ale pokračuje přes naši současnost a končí v přesně neurčené budoucnosti.
 - V hlavních rolích se objevili – Daniel Hůlka, Lucie Bílá, Iveta Bartošová, Leona Machálková, Jiří Korn.
- Dracula, Jsi můj pán, Lucie Bílá:

<http://www.youtube.com/watch?v=r4dZJqV0>

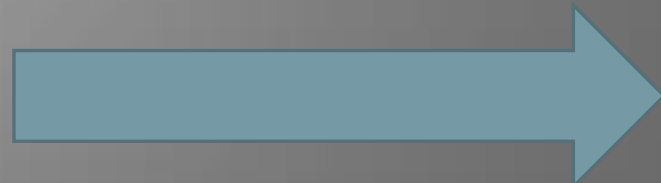
- **Hudba:** Karel Svoboda
- **Text:** Zdeněk Borovec
- **Libreto, námět:** Zdeněk Borovec, Richard Hes
- **Choreografie:** Richard Hes
- **Režie:** Jozef Bednárík

Poznáte, jaký to je muzikál?

- „Řekni téhle lůze,
která vzpouru chystá proti
nám
ať rozptýlí, sebe chvíli
Řekni všem, že chybují,
když tvoje písně zpívají
jo to je tím, jsou prokletím

(Hosanna Hey Sanna Sanna
Sanna Hosanna
Hey Sanna Hosanna
Kriste Ježíši jsi nám nejbližší
Sanna Hosanna Hey
Superstar)“

JESUS CHRISTUS SUPERSTAR

- Rocková opera kterou vytvořili autoři Tim Rice a Andrew LloydWebber. Dílo vzniklo v roce 1969.
- Vypráví příběh posledního týdne života Ježíše Krista od jeho příchodu do Jeruzaléma až do jeho ukřižování.
- Příběh je poměrně kontroverzní, a to zejména proto, že je vyprávěn z perspektivy Jidáše Iškariotského.
- Protože producenti měli strach z reakce věřících a církve, vydali nejprve písničky z muzikálu na gramofonovém albu.
- V Čechách dílo přebásnil Michal Prostějovský a hudebně zpracoval Ota Balage.
- V hlavních rolích se objevili Kamil Střihavka a Bára Basiková

<http://www.youtube.com/watch?v=uf35-Q74tdQ>

DALŠÍ ZNÁMÉ ČESKÉ MUZIKÁLY

- CARMEN
- MONTE CHRISTO
- VLASY
- JACK ROZPAROVAČ
- DĚTI RÁJE
- KLEOPATRA
- JOHANKA Z ARKU
- TŘI MUŠKETÝŘI
- NOC NA KARLŠTĚJNĚ
- KRYSAŘ
- RUSALKA
- HAMLET

Existuje také řada filmových muzikálů. Např. Starci na chmelu, Rebelové, Discopříběh. Noc na Karlštejně....

Ve skupinách vytvořte pomocí internetu současnou nabídku muzikálů v Praze. Seznamte ostatní spolužáky krátce s muzikálem, řekněte, kde, kdy se hraje, kdo hraje hlavní roli...

Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorkou textu je Mgr. Barbora Schneiderová.

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://muzikal.webzdarma.cz/index5.html>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.ndbrno.cz/online-archiv/osobnosti-a-umelecka-tvorba-i-do-r-1945>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.femina.cz/galerie/dracula-se-vraci-na-scenu-i-s-hulkou-/1.html>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=-9k3U-Z4PVc>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.hdk.cz/repertoar/22-aida/>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=uf35-Q74tdQ>

[cit. 2013-06-22]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=64cnM7HwfhA>

Použitý software: MS Windows XP, Microsoft Office Power Point 2010

Galerie MS Office, www.office.microsoft.com